

BURJASSOT I LA OFICIALITAT DE LA LLENGUA.

Vicente Muñoz

El 20 de diciembre de 1977, siendo alcalde Pedro Herráiz Magán, se presentó una moción en el Ayuntamiento, que fue aprobada por unanimidad declarando la oficialidad de la lengua valenciana en su término municipal junto al castellano, anticipándose así un año a la Constitución española de 1978 y cinco años antes a que se hiciera definitivamente oficial el reconocimiento y uso de la lengua valenciana en el Estatuto de Autonomía de 1982.

Burjassot fue la primera corporación municipal de toda la Comunidad Valenciana que declaró la oficialidad de la lengua valenciana en su término municipal junto al castellano.

A los pocos días de salir la noticia en prensa fue automáticamente suspendido dicho acuerdo por el Gobernador Civil de la provincia de Valencia invocando el decreto estatal 2.929 del 31 de octubre de 1975. Dicha suspensión y derogación de lo aprobado en el pleno municipal fue confirmada el 13 de junio del siguiente año mediante sentencia de la sala número 13 del contencioso administrativo de la Audiencia de Justicia de Valencia.

A continuación presentamos el artículo de Vicent Badia i Marín (Acció Cultural del País Valencià) publicado por la revista "Valencia Semanal", en su sección "*Tribuna Libre*" número 57 de fecha 28 de enero de 1979, en el cual nos informa de todas las vicisitudes ocurridas a la mencionada moción del Ayuntamiento de Burjassot.

Burjassot i la oficialitat de la llengua

Vicent BADIA i MARÍN
(Acció Cultural del País Valencià)

BURJASSOT és un municipi veí de la capital a només quatre kilòmetres de la encara Plaça "del Caudillo", antiga residència senyorial de l'Arquebisbe, Capità General i Virrei de València Sant Joan de Ribera. És la ciutat dels Sitges, població satèl·lit que acull avul prop de trenta-cinc mil habitants i una poderosa i variada indústria bastant molesta, encara que no tant com perillosa i insalubre.

Burjassot ha sonat als mitjans de comunicació —als migrats mitjans de comunicació— del País Valencià, amb motiu d'una infracció comesa per l'Ajuntament. Es tracta, és ben cert, d'una infracció, però, —diquem-ho tot per tal de tranquil·litzar l'opinió pública— és una infracció de signe distint de les esdevingudes als darrers decennis i que es concreten als expedients d'abast, desfalco, malversació, etc., en què incorrien alguns dels més qualificats funcionaris a l'empar de la impunitat en què pogueren desenrotllar les seues funcions.

Una moció de l'Alcalde de Burjassot En Pere Herráiz Magán, de 20-12-77, proposant l'oficialitat de la llengua vernacle, fou aprovada per unanimitat en sessió extraordinària de l'Ajuntament en ple. Fonaments: la democratzació d'Espanya, el reconeixement de les peculiaritats nacionals l'exercici i conservació de les quals hauran d'ésser objecte de lleis especials. És evident que Burjassot conserva, entre les característiques més acusades, la llengua dels valencians, la qual deixà d'ésser oficial des dels Decrets de Nova Plata promulgats pel Felipe V, Duc d'Anjou, arran la desfeta de les tropes valencianes al camp d'Almansa. L'ús de la llengua vernacle, la seua protecció i enlairament, constitueixen uns dels drets més fonamentals i característics de la personalitat individual i col·lectiva reconeguts en la Carta de les Nacions Unides subscripta per l'Estat Espanyol.

La part dispositiva de l'acord en qüestió estava redactada en els següents termes: "Des d'ara en avant la llengua valenciana tindrà en tot el terme de Burjassot i a tots els efectes municipals la consideració de llengua oficial en un peu d'igualtat amb la llengua oficial de l'Estat Espanyol".

L'acord fou acollit a la premsa local i als pocs dies de la seua difusió una Resolució del Govern Civil de la Província, que invocava el Decret de la Presidència del Govern

2.929 de 31 d'octubre del 1975 (1) suspenia l'acord en qüestió per infringir la legislació vigent sobre la matèria i feia trasllat de la suspensió a la sala corresponent de l'Audiència Territorial de València de conformitat amb allò previst en la Llei Reguladora de la Jurisdicció Contencioso-Administrativa.

La resolució governativa deixà perplexos nombrosos sectors de l'opinió pública del País Valencià, subratllant-se la ignorada virtualitat d'un acord adoptat per unanimitat amb l'assistència d'una majoria de "quorum" en l'hora de la gestació d'una Espanya democràtica que proclama el principi de la sobirania popular, tot allò en contraposició als principis proclamats en la Carta de les Nacions Unides. Enraonàvem que, havent-ne subscript l'Estat Espanyol la Declaració Universal dels Drets Humans i, sobretot, havent-se produït el gran esdeveniment determinant de la transició de la Dictadura a la Democràcia, era arribada l'hora d'anar-hi deixant fora de joc normatives com la invocada pel Governador Civil, es desfament de la qual resultava tan palès.

PERO no. Ni la circumstància de trobar-se el Parlament en vespres d'acabar l'avantprojecte de Constitució que recull la cooficialitat de les llengües hispàniques ni el cúmul de treball existent al Govern Civil de la Província i a l'Audiència Territorial foren entrebanc perquè el Governador declarés la suspensió de l'acord i l'Audiència, per sentència de la

Sala del Contencioso-Administratiu del 13 de juny darrer, confirmés la suspensió governativa i anul·lara l'acord de l'Ajuntament de Burjassot. Així sí, sense fer-ne expressa imposició de costes.

Heus ací una prova ben palesa d'eficàcia i rapidesa en l'acció governativa i en l'Administració de Justícia: els poders executiu i judicial no permeteren que prosperés un acord "contra legem" malgrat que aqueixa llei siga injusta; per més que dimane d'un ordenament caduc i antidemocràtic; per més que haja estat impugnada per unanimitat per la pròpia legalitat administrativa instituída pel vell règim. Perquè, en realitat, l'acord suspès i anul·lat es proposava precisament denunciar el desfasament i l'anacronisme de normatives encara vigents en relació amb un problema ja superat per la consciència universal i coneixent, a més a més, que tots els projectes autonòmics actualment en elaboració, i la pròpia Constitució, incorporen a llurs articulats la cooficialitat de les llengües de les respectives nacionalitats de l'Estat Espanyol.

LA contundent resposta de l'Administració de l'Estat Unitari Castellà no s'ha fet esperar i açò deu d'aprofitar-nos com a advertència a tots els qui, amb millor o pitjor fortuna, tractem de propiciar i d'accelerar el trànsit a la democràcia.

Per la seua part, la Comissió Municipal Permanent de l'Ajuntament de Burjassot, en tenir coneixement de l'anul·lació de l'acord, estimà motiu de legítima satisfacció el haver estat la primera Corporació Municipal del País Valencià en declarar l'oficialitat de la llengua, com així constarà als fasts històrics del país, malgrat la suspensió governativa i l'anul·lació per la Sala del Contencioso-Administratiu.

(1) L'article 3º d'aquest Decret determina que el castellà, com a idioma oficial de la Nació i vehicle de comunicació c's tots els espanyols serà utilitzat en totes les comunicacions dels Altos Organismes de l'Estat, Administració Pública, Entitats Locals, etc. L'article 5º disposa que les Corporacions Locals podran utilitzar oralement les llengües regionals en la seua vida interna, llevat de les sessions plenàries quan es tracte de propostes d'escrits que motiven acords o altres actes formals que es consignen en acta, en què caldrà utilitzar la llengua oficial.